

II MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA TEORII
I KRYTYKI DESIGNU
FAIR DESIGN – PROJEKTOWANIE WOBEC WYZWAŃ
WSPÓŁCZESNOŚCI

FAIR DESIGN 2018: NADMIAR

*2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON DESIGN THEORY
AND CRITICISM*

*FAIR DESIGN – DESIGN AND THE CHALLENGES
OF CONTEMPORARY TIMES*

FAIR DESIGN 2018: EXCESS

WARSZAWA 2018

1.		
Idea konferencji Fair Design		5
<i>Fair Design Conference Idea</i>		127
2.		
Nadmiar		7
<i>Excess</i>		130
3.		
Program		9
<i>Programme</i>		148
4.		
Goście specjalni		14
<i>Special Guests</i>		154
5.		
Wystąpienia		18
<i>Lectures</i>		161

Idea konferencji

W 2015 roku Wydział Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie rozpoczął organizowanie cyklu konferencji poświęconych teorii i krytyce wzornictwa, które musi dostosować się do coraz szybciej zmieniających się uwarunkowań społecznych, kulturowych, technologicznych i ekonomicznych. W naszym zamierzeniu konferencje te mają stać się forum umożliwiającym dyskusję wykraczającą poza zawodowe środowisko projektantów. Taka wymiana poglądów toczy się już od dłuższego czasu na świecie, co umożliwi tak teoretykom, jak praktykom projektowania lepsze zrozumienie celów, metod i strategii designu w coraz szybciej zmieniających się warunkach funkcjonowania społeczeństw. W miarę, jak wzornictwo coraz częściej postrzegane jest jako rodzaj „kultury designu“, w dyskusję tę włączają się specjaliści z innych dziedzin, jak filozofia, socjologia, ekonomia czy antropologia kultury. W Polsce jednak taka debata właściwie nie istnieje i platforma wymiany poglądów na te tematy ogranicza się do publikacji w czasopiśmie naukowych, zawodowych oraz popularnych tygodnikach i dziennikach. Drukowane tam teksty rzadko tylko stykają się z odmienną refleksją czy rzetelną krytyką, nie prowadzą więc ani do prawdziwej wymiany myśli, ani do kształtowania kompleksowego poglądu na stan dzisiejszego wzornictwa.

Międzynarodowe Konferencje Teorii i Krytyki Designu FAIR DESIGN mają zainicjować debatę na temat zdefiniowania bądź zastosowania istniejących już narzędzi badawczych, które posłużą do opisu i analizy zmian zachodzących we współczesnym projektowaniu. Mamy nadzieję, że tego typu spotkania będą okazją do wymiany poglądów między teoretykami z różnych

dyscyplin, a praktykami wzornictwa. Od teoretyków oczekujemy opisu stanu współczesnego społeczeństwa z perspektywy nauk humanistycznych i społecznych (w tym zajmujących się teorią designu), od praktyków podzielenia się refleksjami na temat ich doświadczeń w projektowaniu dla dzisiejszego nieustabilizowanego świata. Do udziału w konferencjach zapraszamy ludzi związanych zarówno z projektowaniem, jak ze sztuką, filozofią, antropologią czy ekonomią. Od wszystkich oczekujemy refleksji odnoszących się do szybko zmieniających się relacji w kulturze, polityce, społeczeństwie i, oczywiście, w designie.

Nadmiar

Odkąd człowiek opanował Ziemię skala jego oddziaływania na otoczenie stale się zwiększa. Nieustannie rośnie liczba ludzi (co 8 lat jest nas o 1 mld więcej). Rozwojowi miast towarzyszy rozrastanie się slumsów, jest coraz więcej budynków, samochodów, przedmiotów codziennego użytku, usług, coraz więcej innowacji technologicznych, zaś w sferze wirtualnej krąży coraz więcej danych. Jest też coraz więcej głodu, biedy i śmieci. Projektanci są widzami, ale i aktorami (a może nawet reżyserami i scenografami) tego przedstawienia. Różne dyscypliny projektowe przenikają do wszystkich zakątków aktywności człowieka - od projektowania przestrzeni publicznej, środków transportu, przez projektowanie aplikacji mobilnych, usług bankowych czy doświadczeń. Nigdy wcześniej projektanci nie mieli przed sobą tak wielkich możliwości i zarazem nie dźwigali tak wielkiej odpowiedzialności.

Nadmiar jest hasłem, które przewrotnie opisuje kondycję współczesnego człowieka. Pomimo przesytu, jaki odczuwają mieszkańcy tzw. krajów rozwiniętych, miliardy innych są przytłoczone biedą, głodem, bezdomnością. Wprawdzie uczucia przesyty i niedosytu są subiektywne, niemniej jednak w skali społeczeństw obecność tych dwóch zjawisk pokazuje jak bardzo współczesny świat jest pozbawiony harmonii - popada w skrajności. Niestabilność ekonomiczna w warunkach globalizacji oznacza światowe oddziaływanie gospodarki niezrównoważonej. Kryzys ekonomiczny staje się normą. Rośnie rozwarstwienie społeczne, zjawiska skrajnej nędzy i niewyobrażalnego bogactwa nabierają ostrości. Nadmiar rodzi niedobór i odwrotnie. Społeczeństwa, które zaznały głodu, mają tendencje do tego,

aby dążyć do przesyty, radzą sobie z obawą przed niedoborem poprzez tworzenie sztucznego nadmiaru. Tymczasem cierpiące z powodu przesyty społeczeństwa konsumpcyjne, „szukają ratunku” poprzez takie strategie jak np. redukcja, re-use, selekcja, wyłączenie, slow-life, minimalizm, świadome ograniczenie konsumpcji.

Co sekundę do sieci trafia kilkadziesiąt gigabajtów nowych danych. Zjawisko nadprodukcji informacji i usług oraz nieograniczonego do nich dostępu sprawia, że stajemy się bezradni wobec ogromu, którego nie jesteśmy w stanie pochłonąć ani przetworzyć. Problemem jest dokonanie wyboru, skupienie uwagi na czymś, co ma naprawdę znaczenie. Nieustannie konfrontujemy się z nadmiarem przedmiotów, nie słabnie presja nowości - rzeczy o krótkiej dacie przydatności nadal wypierają te długowieczne. Problem głodu nie został rozwiązany, a pomimo to tony żywności lądują na śmietnikach. W świecie start-upów i korporacji narasta swego rodzaju histeria przejawiająca się intensyfikacją prac nad innowacyjnymi rozwiązaniami. Cierpimy z powodu nadmiaru idei, religii, książek, a nawet odkryć naukowych.

Projektanci przyjmują różne postawy wobec tyranii nadmiaru: jedni po prostu projektują kolejne rzeczy i usługi, inni starają się przemyśleć koncepcje skłaniające do refleksji i zmiany zachowań. W jaki sposób design poradzi sobie z nadmiarem, gdy jest on w dużej mierze skutkiem działań projektantów? Teoria projektowania wypracowana w XX wieku nie знаła takich problemów. Metody projektowe były nakierowane przede wszystkim na efektywność, funkcjonalność i jakość estetyczną. Zapraszamy do dyskusji zarówno projektantów jak i reprezentantów nauk społecznych: filozofów, socjologów, antropologów czy ekonomistów. Wierzmy, że konferencja stworzy przestrzeń dla transdyscyplinarnej wymiany poglądów.

Program

Dzień 1 | Piątek, 18 maja

9.15-10.00	rejestracja uczestników konferencji	
10.00-10.30	Sesja otwierająca	
10.00-10.10	oficjalne otwarcie konferencji	prof. Adam Myjak rektor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie
10.10-10.20	przemówienie powitalne	prof. Ksawery Piwocki dziekan Wydziału Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
10.20-10.30	przemówienie powitalne	dr Magda Kochanowska Rada Programowa konferencji, Katedra Teorii i Historii Designu, Wydział Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
10.30-11.00	<i>Design, Dystrakcja i Godność</i> (keynote speaker)	prof. Bruce Brown Royal College of Art w Londynie (Wielka Brytania)
11.00-12.10	Sesja pierwsza	
11.00-11.20	<i>Nadmiar jako marzenie</i>	dr Józef Mrozek Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
11.20-11.30	<i>Rzeczy wtórne</i>	dr Piotr Mikołajczak Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku (Polska)
11.30-11.40	<i>Nadmiar ubrań</i>	Maria Szolc Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
11.40-11.50	<i>Minimalizm potrzeb – 13m2</i>	dr Szymon Hanczar Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu (Polska)
11.50-12.10	dyskusja	
12.10-12.30	<i>Sprzężenie ujemne</i>	dr Daniel Zieliński Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
12.30-13.20	przerwa na lunch	
13.20-13.50	<i>Forma podąży za fikcją</i>	Johnny Friberg i Karl-Johan Ekeröth Uniwersytet w Göteborgu (Szwecja)

13.50-15.00	Sesja druga	
13.50-14.10	<i>Mniej więcej – o strategiach przemysłu w czasach minimalizmu</i>	Agata Nowotny badaczka, konsultantka (Polska)
14.10-14.20	<i>Jak przekuć stratę w zysk</i>	Magdalena Kasprzyca Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu
14.20-14.30	<i>Shoetopia. Buty parametryczne</i>	Zuzanna Gronowicz i Barbara Motylińska projektantki produktu
14.30-14.40	<i>FORGOTOR. Projekt niezłośliwego wirusa komputerowego</i>	Katarzyna Moszczyńska Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
14.40-15.00	dyskusja	
15.00-15.20	przerwa kawowa	
15.20-15.50	<i>Rzeczozmęczenie</i> (keynote speaker)	James Wallman futurysta, pisarz, konsultant (Wielka Brytania)
15.50-16.30	Sesja trzecia	
15.50-16.10	<i>Współczynnik elektryczności</i>	prof. Bogumiła Jung Uniwersytet Artystycznym w Poznaniu (Polska)
16.10-16.30	<i>Problem opakowań</i>	dr Maciej Konopka Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
16.30-16.50	<i>Nadmiar leków a zdrowie</i>	prof. med. Tadeusz Płusa Uczelnia Łazarskiego w Warszawie (Polska)
16.50-17.10	<i>Architektura krytyczna: strategie projektowe i praktyki artystyczne wobec skutków nadmiernej industrializacji i przestrzennej urbanizacji</i>	dr hab. Jarosław Kozakiewicz Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
17.10-17.30	<i>Poza projektowaniem</i> (keynote speaker)	prof. Anna Bernagozzi École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (Francja)

Program

Dzień 2 | Sobota, 19 maja

9.00-9.25	poranna kawa	
9.25-9.30	otwarcie drugiego dnia konferencji	
9.30-10.00	<i>Wyzwania nowych sektorów produkcji</i> (keynote speaker)	prof. James Woudhuysen dziennikarz, autor książek (Wielka Brytania)
10.00-10.20	<i>Przesył w służbie sukcesu</i>	prof. Rucsandra Unda Popp Państwowy Uniwersytet Artystyczny w Bukareszcie (Rumunia)
10.20-11.50	Sesja czwarta	
10.20-10.40	<i>Nuda w czasach nadmiaru</i>	dr Katarzyna Kasia Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
10.40-11.00	<i>Tamując powódź. Media i obrazy szczególne w dobie fake newsów i demokratyzacji komunikowania</i>	Paweł Starzec Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Śląski w Opawie (Polska)
11.00-11.20	<i>“Wszystko się jeszcze może przydać” jako motto projektowania graficznego</i>	Marcin Wicha projektant grafiki, pisarz (Polska)
11.20-11.30	<i>Nadmiar informacji a umiejętność uczenia się. Projekt zestawu elementów kształtujących kompetencje związane z przyswajaniem wiedzy</i>	Anna Szlachta projektantka produktu (Polska)
11.50-12.10	przerwa kawowa	
12.10-12.30	<i>Punkt widzenia południowej półkuli</i> (keynote speaker)	Adélia Borges krytyczka designu, historyczka sztuki, kuratorka (Brazylia)
12.30-12.50	<i>Projektowanie Smart-Społeczeństw</i>	dr Paula Quinon Uniwersytet w Lund (Szwecja)
12.50-13.10	<i>Nadmiar designu i demon perwersji (przeciw naturze, przeciw ekonomii)</i>	Janusz Noniewicz Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)
13.10-13.40	<i>W cieniu piramidy Masłowa. Zagadka ludzkich potrzeb</i> (keynote speaker)	Edwin Bendyk dziennikarz, publicysta, pisarz (Polska)
13.40-14.00	oficjalne zamknięcie konferencji, informacja o następnej konferencji	

Goście specjalni

Edwin Bendyk, dziennikarz, publicysta i pisarz (Polska)

Pracuje w tygodniku POLITYKA, gdzie kieruje działem nauki.

Opublikował cztery książki: „Zatruta studnia. Rzecz o władzy i wolności” (W.A.B., 2002), „Antymatrix. Człowiek w labiryncie sieci” (W.A.B, 2004), „Miłość, wojna, rewolucja. Szkice na czas kryzysu” (W.A.B, 2009) oraz „Bunt Sieci” (POLITYKA, 2012).

W 2014 r. opublikował wspólnie z Jackiem Santorskim i Witoldem Orłowskim książkę „Jak żyć w świecie, który oszalał”. Na Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego prowadzi wykład o kulturze cyfrowej. Wykłada w Collegium Civitas, gdzie kieruje Ośrodkiem badań nad Przyszłością. W Centrum Nauk Społecznych PAN (Graduate School for Social Research) prowadzi seminarium o nowych mediach. Jest z-cą redaktora naczelnego magazynu naukowego „Kultura i rozwój”. Należy do Polskiego PEN Clubu oraz jest członkiem European Council on Foreign Research.

prof. Anna Bernagozzi, ENSAD – École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (Francja)

Anna Bernagozzi od 2004 roku wykłada teorię oraz historię projektowania na ENSAD (École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs) w Paryżu; na tej samej uczelni prowadzi także program magisterski o profilu Object Design. Od roku 1766 École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs jest uczelnią, nad którą opiekę sprawuje Francuskie Ministerstwo Kultury i Komunikacji. Misją oraz głównym celem artystycznego, naukowego oraz technicznego programu ENSAD jest wykształcenie wszechstronnych projektantów, zdolnych do pracy w wielu dziedzinach sztuk dekoracyjnych. Anna Bernagozzi współpracuje z wydawnictwami i markami jako konsultantka w dziedzinie semiotyki, trendów, marketingu oraz grup fokusowych; przygotowuje case studies dla międzynarodowych agencji i firm. Pracowała jako redaktorka i dziennikarka w czasopismach projektowych oraz jako kuratorka.

prof. Bruce Brown, Royal College of Art w Londynie (Wielka Brytania)

Bruce Brown jest profesorem gościnnym na Royal College of Art w Londynie. Wcześniej był V-ce Kanclerzem ds. Badań na Uniwersytecie w Brighton, Dziekanem Wydziału Sztuki i Nauk

Humanistycznych oraz profesorem na Wydziale Projektowania na tej uczelni. Decyzją rady ds. Finansowania dla Anglii, Północnej Irlandii, Szkocji i Walii został wybrany na przewodniczącego głównego panelu odpowiedzialnego za Sztukę oraz Nauki Humanistyczne w UK Research Excellence Framework 2014. Ostatnio pracował dla organizacji w Australii, Portugalii, Hong Kongu i Izraelu oraz prowadził liczne wykłady na temat badań w sztuce.

Jest redaktorem *Design Issues Research Journal* oraz członkiem Królewskiego Towarzystwa Wspierania Sztuki.

Adélia Borges, krytyczka designu, historyczka sztuki oraz kuratorka (Brazylia)

Adélia Borges jest krytyczką designu, historyczką sztuki oraz kuratorką. Jest autorką ponad dziesięciu książek w tym *Design + Craft: The Brazilian Path* (2011) [*Design + Rzemiosło: Brazylijska ścieżka*], *Sergio Rodriguez* (2005) oraz *Designer não é Personal Trainer* (2002) [Projektant nie jest trenerem personalnym]. W latach 2003-2007 była dyrektorką Museu da Casa Brasileira, brazylijskiego muzeum designu w São Paulo. Od roku 1998 do roku 2014 prowadziła zajęcia z historii designu na Armando Alvares Penteado Foundation (FAAP). Posiada dyplom dziennikarski (Uniwersytet w São Paulo, 1973), publikowała w siedmiu językach w wielu lokalnych oraz międzynarodowych wydawnictwach. Często występuje jako prelegentka na konferencjach, dotychczas odwiedziła 19 krajów. Od 1988 roku jako kuratorka zorganizowała lub współorganizowała ponad czterdzieści wystaw w Brazylii, Argentynie, USA, Francji, Holandii, Wielkiej Brytanii, we Włoszech oraz Japonii. Jest członkinią London Design Biennale's Advisory Committee oraz London Design Museum's Awards Committee. W 2013 roku Financial Times nazwał ją „ikoną krytyki designu”.

James Wallman, futurysta, pisarz i konsultant (Wielka Brytania)

James Wallman jest futurystą. Jako właściciel firmy consultingowej *The Future Is Here* zajmuje się doradztwem w zakresie strategii, innowacji i przyszłości. Jest autorem bestsellera *Stupfocation* (Penguin, 2015). Wallman pracował jako konsultant dla takich marek jak Absolut czy Zurich Financial. Występował jako prelegent od Amsterdamu po Las Vegas; w takich miejscach jak Googleplex czy 10 Downing Street. Prognozowaniem przyszłości zajmuje się od 2004 roku. Jego opinie pojawiły się na

łamach *The New York Times*, *The Financial Times*, *The Economist*, and *Wired*. Gościł w programach telewizyjnych i radiowych od Australii po Brazylię oraz Stany Zjednoczone. Wallman ukończył studia magisterskie na wydziale filologii klasycznej w Oxfordzie.

prof. James Woudhuysen, dziennikarz, autor książek (Wielka Brytania)

Z zawodu dziennikarz (pisze m.in. dla magazynu *Blueprint*), autor książek dotyczących robotów, przemysłu, energii, transportu i IT. Jest profesorem gościnnym na *London South Bank University*, zajmuje się przewidywaniem trendów i innowacjami. Ostatnio wydana to *Energise! A Future for Energy Innovation* (współautor Joe Kaplinsky). W kwietniu 2016 roku brał udział w konferencji *Plan it Earth: Is there enough resource for all?* zorganizowanej w Wiedniu przez *European Geosciences Union General Assembly* w kwietniu 2016.

Wystąpienia

Edwin Bendyk (keynote speaker)

dziennikarz, publicysta, pisarz (Polska)

W cieniu piramidy Maslowa. Zagadka ludzkich potrzeb

Piramida Maslowa to jeden z najsilniejszych memów kształtujących myślenie o człowieku i jego potrzebach. Gdziekolwiek mówi się o projektowaniu, od usług i polityk publicznych po produkty i usługi komercyjne z przeznaczeniem na rynek, pojawia się piramida Maslowa. Aurą naukowej mądrości ma potwierdzać zdroworozsądkowe rozpoznania podpowiadające, że np. ludzie biedni muszą najpierw się najeść, zanim będzie można proponować im zaangażowanie w kulturę lub troskę o środowisko. Jak jednak miał Albert Einstein, zdrowy rozsądek to suma przesądów, jakich nabywamy przed ukończeniem szesnastu lat. Nie inaczej jest z piramidą Maslowa i myśleniem o ludzkich potrzebach. Jak więc jest?

prof. Anna Bernagozzi (keynote speaker)

École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (Francja)

Poza projektowaniem

W czasach ciągłych zmian, kiedy nowe technologie oraz post-industrialne podejście marketingowe narzucają zasady, które coraz bardziej obracają się w reguły gry z emocjami użytkownika, przedmioty zdają się ulegać ludzkiej woli i potrzebom. Tymczasem brak prawdziwych, współczesnych ruchów awangardowych sprawia, że projektanci odczuwają moralne veto, kiedy wybierają nieprzemysłowe metody projektowania. Projektanci powinni być zdolni do tego, aby osobiście przeciwstawiać się owemu „moralnemu zaprzeczeniu” i starać się zrozumieć hybrydowy charakter interakcji, które nas otaczają, dzięki czemu będą w stanie strategicznie rozwijać produkty i usługi, które staną się łącznikiem pomiędzy człowiekiem a produktami przemysłowymi. Ich rolą we współczesnym społeczeństwie jest utrzymanie i rozwijanie łagodniejszych, bardziej spersonalizowanych oraz różnorodnych relacji z użytkownikami. Jak powiedziałby Branzi: „Projektanci powinni być zdolni do wskazywania i moderowania zmieniających się problemów” lub jak zauważył Manzini „Bycie projektantem oznacza posiadać zdolność do stawiania się ekspertem kontekstu, tworzenie wizji ułatwiających społeczną dyskusję o przyszłości oraz wspieranie procesu

kolektywnego uczenia się, który miałby poprowadzić dzisiejsze społeczeństwo ku bardziej zrównoważonym formom społecznym i ekonomicznym”. Nasze społeczeństwo posiada nadmiar produktów, które są oderwane od swojego przeznaczenia, co sprzyja sytuacjom absurdalnym oraz sprawia, że ochrona pewnych (delikatnych) kultur staje się pozbawiona sensu...

Podczas mojego wykładu będę dalej badać konteksty nadmiarości, na które napotyka nasze społeczeństwo, będę szukać głębszego związku z naszym bezpośrednim otoczeniem, gdzie tylko natura może zaoferować nadmiar surowców, które powinniśmy poznać i ochronić.

Adélia Borges (keynote speaker)

krytyczka designu, historyczka sztuki oraz kuratorka (Brazylia)

Punkt widzenia południowej półkuli

Temat nadmiaru ukazany zostanie z perspektywy południowej półkuli. Z tego punktu widzenia, nadmiar odnosić się będzie do swojego rewersu – braku. Obecnie na świecie istnieje nadmiar rzeczy, a powszechnie reklamowany styl życia nakazuje ciągle zwiększanie stanu posiadania. Z drugiej strony 8% populacji utrzymuje się za 10 (lub mniej) dolarów dziennie i oczywiście cierpi na brak podstawowych środków do życia. Mój wykład będzie analizą tej podwójnej sytuacji oraz propozycją w jaki sposób projektowanie może pomóc nam skierować się ku bardziej zrównoważonym społeczeństwom, w których przedmioty nabierają znaczenia i gdzie istnieje bardziej egalitarny podział dóbr.

prof. Bruce Brown (keynote speaker)

Royal College of Art w Londynie (Wielka Brytania)

Design, Dystrakcja i Duma

Dla większości osób dwa tematy konferencji „projektowanie” oraz „nadmiar” stanowią pojęcia abstrakcyjne. W takiej formie, pojęcia te nabierają mocy w rękach ludzi, którzy pragną mieć wpływ na ludzkie zachowania. To ważna kwestia, jeżeli zamierzamy bronić demokratycznego prawa wszystkich obywateli do wolności

wyboru (oraz dawania im wyborów); a także jeżeli zamierzamy rozpoznać, że w świecie opartym na systemie masowej demokracji, korzystanie z wolnej woli może przynosić irracjonalne rezultaty, prowadząc do destabilizacji społecznej. Z powyższego dylematu wyłania się paradoks – wolność wyboru jest jednocześnie postrzegana jako ludzkie prawo oraz jest konieczna do podtrzymania iluzji politycznej. Jest to problem projektowy. Jednakże, jak prawidłowo wskazano w temacie konferencji „teorie projektowania, które rozwinęły się w XX wieku, zignorowały te kwestie”. Od połowy dwudziestego wieku, do czasów obecnych, zawód projektanta rozwinął się wraz z postępowaniem produkcji masowych dóbr konsumenckich. Ta obfitość przedmiotów służyła stymulacji kultury pragnienia, która odsunęła uwagę od ludzkiej kondycji oraz wyrażania politycznej woli. Od końca dwudziestego wieku, pojawienie się technologii cyfrowych zrewolucjonizowało wcześniej istniejące systemy produkcji, dystrybucji oraz konsumpcji, aby utworzyć świat jednostek i wspólnot, w którym proces rozproszenia ludzkiej uwagi wzrósł poprzez nadmiar przedmiotów i danych. Należy zaznaczyć, że te ogromne zmiany mające miejsce w dziedzinie designu przez ostatnie 50 lat, przeszły się prawie niezauważone. Design z bycia „planowaniem artefaktów” stał się przestrzenią „działań mających na celu zmianę istniejących sytuacji w preferowane”. Jeżeli poważnie potraktujemy twierdzenia głoszone przez tę konferencję, że „owe zjawiska wskazują na stopień braku równowagi we współczesnym świecie”, to współcześni projektanci powinni zrozumieć i odzyskać ów obszar – docenić z jak wielką siłą design potrafi wpływać na ludzkie zachowania, w tym złym jak i dobrym sensie. Stawką jest tutaj prawo nas wszystkich do zachowania ludzkiej godności poprzez demokrację. Zatem powinniśmy zdać sobie sprawę, że obfitość i nadmiar towarzyszące wolności wyboru to część ludzkiej kondycji – jednak poprzez projektowanie możemy się nauczyć skuteczne nimi zarządzać.

Johnny Friberg i Karl-Johan Ekeröth

Uniwersytet w Göteborgu (Szwecja)

Forma podąża za fikcją

„Forma podąża za fikcją”, nazwa projektu, który został wystawiony pod nazwą „Oblicze Boga” w roku 2017, jest grą z frazą „forma podąża za funkcją” autorstwa amerykańskiego architekta Louisa Sullivana.

„Oblicze boga” to częściowo utracony tekst Milka Belii Havelsa (1571-1631) o poszukiwaniu porządku w chaosie, który stanowił

inspirację wystawy mającej miejsce zeszłej jesieni w Muzeum Sztuki Vandalorum. Na wystawie barok został zestawiony z modernizmem, projektowanie ze sztuką, nauka z mistycyzmem. Projekt „Forma podąża za fikcją” na wiele sposobów przekracza granice oraz tworzy napięcie pomiędzy faktami i fikcją, sztuką i nauką, historią i współczesnością oraz tekstami i obiektami. Punktem wyjścia dla projektu jest wystawa postaci historycznych jako wzorców dla form mitologizacji oraz fikcyjności, które zostały stworzone na ich podstawie. Szczególne znaczenie dla projektu ma osoba Jorge Luis Borgesa oraz gra pomiędzy faktycznością oraz fikcją, która występuje w jego pracy literackiej. Projekt zakłada również, że fikcja jest siłą napędową pracy projektowej. Takie podejście zawiera krytykę rzekomo racjonalnej idei procesu projektowego jako metody rozwiązywania problemów. Projekt ma także na celu podnieść rangę fikcji i fikcjonalizacji jako narzędzi rozwoju, transformacji oraz wizualizacji dizajnu. W czasach nadmiaru informacji, opisywany projekt chce ukazać problematyzację pojęcia prawdy oraz uwierzytelniania źródeł. Chce także opowiedzieć jak praktyka artystyczna potrafi podważyć z góry przyjęte założenia oraz stworzyć różnorakie doświadczenia bazujące na przekonaniach widza. W tym sensie wystawa „Oblicze boga” mogłaby być odczytana jako przestrzenna powieść. Forma i treść są odbiciem dla aktualnych dyskusji, które mogą być dekodowane przez widzów.

dr Szymon Hanczar

projektant i wykładowca, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu (Polska)

Minimalizm potrzeb – “13m²”

Projekt 13m² jest realizacją prywatnej przestrzeni mieszkalnej, zaprojektowanej zgodnie z założeniami minimalizmu. W prezentacji chciałbym podzielić się ze słuchaczami własnymi doświadczeniami, zwracając szczególną uwagę na wartości wpisane w kulturę świadomego i odpowiedzialnego wyboru.

prof. Bogumiła Jung

projektantka i wykładowczyni, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu (Polska)

Współczynnik elektryczności

Nie sposób nie zauważyć, że jednym z najważniejszych elementów, umożliwiających niekontrolowany wzrost konsumpcji i nadprodukcji, w tym także rozprzestrzenianie się co sekundę gigabajtów danych, jest... prąd elektryczny. Nie uświadamiamy sobie na co dzień ani jego znaczenia, ani rozległości obszarów jego oddziaływania w zaanektowanej przez niego rzeczywistości – a tym samym pola do działania m.in. dla projektantów. Truizmem jest stwierdzenie, że w krajach rozwiniętych prąd elektryczny jest podstawą, wręcz krwiobiegiem naszej współczesności. Ale ten niezauważalny element, jeśli działa, jest jak powietrze – niezauważalne, gdy wszystko jest w porządku, alarm wzbudza dopiero jego zły stan lub niedostatek, albo brak. A przecież elektryczność jest znana i wykorzystywana od tak niedawna, że tak całkowite uzależnienie naszego życia od energii elektrycznej powinno budzić nasze zdumienie i rodzić refleksję. Uświadomienie sobie tego faktu wiąże się z pokusą prześledzenia przemian, jakim szybkim i ogromnym zmianom, w związku rozwojem techniki i nowymi technologiami, podlega kultura materialna rozwiniętych społeczeństw. Proponuję prześledzić przemiany niektórych elementów urządzeń elektrycznych pod kątem spojrzenia projektanta wzornictwa – jak zmieniały się dotykane, przestawiane, obsługiwane przez ludzką rękę detale maszyn, mierników czy też przełączniki? Słowem, jaka była ewolucja pstryczka?

dr Katarzyna Kasia

Wydział Zarządzania Kulturą Wizualną, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Nuda w czasach nadmiaru

Klasyczne analizy nudy definiują ją jako nieprzyjemną emocję wynikającą z braku bodźców, przede wszystkim tych przyjemnych. Nuda to stan, w którym człowiek nie może znaleźć sobie żadnego inspirującego zajęcia, ma poczucie grzeźnięcia w niekończącej się powtarzalności, jest zmuszony do „zabijania czasu”. Heidegger opisuje ją na przykładzie bezproduktywnego czekania na

spóźniający się pociąg jako emocję męczącą przez swój niedostatek. Ten charakterystyczny dla nudy brak, wedle Sartre'a wywołuje uczucie przytłoczenia, które najlepiej da się określić mianem „mdłości”, pojawiających się w reakcji na miałość otaczającego nas świata.

Rzecz o nowych cyfrowych mediach można byłoby uznać za najlepsze rozwiązanie problemu nudy: współczesny człowiek, mając nieograniczony dostęp do bogactwa sieci, teoretycznie nie powinien już nigdy odczuwać egzystencjalnej pustki. Tymczasem, okazuje się, że nadmiar może wywoływać emocje bardzo podobne (a może nawet takie same) jak brak. Nuda wynikająca ze zbytnej stymulacji i za dużej ilości bodźców może być dla podmiotu równie trudna do zniesienia jak ta, która towarzyszyła brakowi dostępu do rozrywek. Nadmiar informacji prowadzi do znieczulenia na nie, większość trafiającego do nas przekazu audiowizualnego odbieramy jako męczący szum.

„Tradycyjna” nuda od starożytności była jednak opisywana jako zjawisko pod pewnymi względami pozytywne, a nawet traktowano ją jako warunek *sine qua non* kreatywności. Pojawia się w literaturze jako źródło wynalazków czy dzieł sztuki, powstających chociażby po to, żeby się od niej uwolnić. Czy współczesna nuda nadmiaru ma taki potencjał? A jeśli nie, to czy jesteśmy w stanie znaleźć przestrzeń „odłączenia”, wolności od nadmiaru bodźców, spokoju? Czy mamy szansę na odzyskanie twórczych emocji rodzących się podczas zajęcia, które Kracauer nazwał „radikalną kontemplacją własnej sofy”?

Magdalena Kasprzyca

projektantka i wykładowczyni, Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu (Polska)

Nadmiar – jak przekuć stratę w zysk

Moje wystąpienie będzie dotyczyło projektu związanego z wykorzystaniem odpadów przemysłowych do produkcji mebli. Punktem wyjścia jest nadmiar materiału, który może zostać z pożytkiem przetworzony. Zaprezentuję stan swoich aktualnych badań, które rozwijam od 2014 roku.

dr Maciej Konopka

projektant i wykładowca, Wydział Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Nadmiar. Problem opakowań

Jednym z poważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata jest nadmiar opakowań. W moim wystąpieniu opowiem o tym, jakie strategie walki z nim proponują producenci i konsumenci. Przyjrzę się również nadmiarowi jako konsekwencji strategii promocyjnych i zastanowię się nad tym, czy luksus stoi w opozycji do np. biodegradowalności.

dr. hab. Jarosław Kozakiewicz

artysta i wykładowca, Wydział Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Architektura krytyczna: strategie projektowe i praktyki artystyczne wobec skutków nadmiernej industrializacji i przestrzennej urbanizacji

W mojej twórczości, jako artysty działającego na pograniczu sztuki i architektury, ta ostatnia i jej język są narzędziem, przy pomocy którego kwestionuję dominujące w kulturze i życiu społecznym *status quo*. Projekty moje to przykłady architektury konceptualnej i/ lub krytycznej, nie zawsze przeznaczone do realizacji. Prace, wymykające się definiowaniu przez jedną tylko dyscyplinę twórczości, służą formułowaniu albo rozwiązywaniu określonych problemów i powstają z myślą o przełamaniu schematów w projektowaniu. To instrumenty diagnostyczne przeznaczone do oceny funkcjonowania środowiska życia człowieka. Pokazują skutki złej polityki przestrzennej. Wskazują na zaniedbania i zaniechania urbanistyczno-budowlane. Otwierają dyskusję nad różnymi aspektami przestrzeni publicznej: fizycznymi, społecznymi, politycznymi, historycznymi. Bardzo ważnym problemem, do którego odwołuję się od wielu lat, jest nadmiar w kontekście skutków przerosu industrializacji i technologizacji związanej z niepoahamowaną konsumpcją

oraz galopującej urbanizacji. Dlatego w kręgu moich zainteresowań znajdują się zarówno tereny zdegradowane i wymagające rewitalizacji (obszary przemysłowe, wysypiska śmieci itp.), jak i zaniedbane, przeludnione i pozbawione funkcji wspólnotowych przestrzenie miejskie. W ramach mojej prelekcji opowiem o strategiach projektowych i artystycznych, które wykorzystuję w mojej twórczości, aby podejmować temat przestrzeni zdegradowanych w związku z *nadmierną* industrializacją i *nadmiernie* rozwijającą się urbanizacją, a przede wszystkim, aby stworzyć przestrzeń dla poszukiwań pozytywnych rozwiązań tych dojmujących bolączek naszej cywilizacji.

dr Piotr Mikołajczak

projektant i wykładowca, Wydział Architektury i Wzornictwa, Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku (Polska)

Rzeczy wtórne

Od kilkunastu lat realizuję projekt fotograficzny, który składa się już z kilkuset zdjęć dokumentujących tzw. „kocyki”, na których układane są używane rzeczy, wystawione na sprzedaż na bazarach. Oprócz walorów plastycznych, fotografie te dokumentują zmiany wyglądu i funkcji rzeczy, zmiany potrzeb użytkowników, relacje pomiędzy rzeczami a ludźmi. Są też zapisem coraz większego nadmiaru.

Barbara Motylińska i Zuzanna Gronowicz
projektantki (Polska)

Shoetopia. ***Buty parametryczne***

Głównym celem naszego projektu było opracowanie nowego modelu produkcji i dystrybucji – ekologicznego, niegenerującego nadmiaru, dostosowanego do indywidualnych potrzeb klientów. Stworzyliśmy platformę, za pośrednictwem której klienci będą mogli sami projektować i wytwarzać dla siebie buty. Projekt powstał jako dyplom licencjacki na Wydziale Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Katarzyna Moszczyńska

studentka, Wydziału Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie (Polska)

FORGOTOR. Projekt niezłotliwego wirusa komputerowego

Podczas realizacji jednego z zadań studenckich, uświadomiłam sobie, jak wiele rzeczy już powstało, co odebrało mi chęć generowania kolejnych projektów. Postanowiłam więc zaprogramować rodzaj wirusa komputerowego, który informowałby użytkownika o negatywnych skutkach zbyt długiego poruszania się po internecie. Jego funkcją jest nauczanie strategii higienicznego korzystania z sieci www.

dr Józef A. Mrozek

Wydział Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
(Polska)

Nadmiar jako marzenie

Nadmiar. Dla wielu z nas pojęcie to brzmi dziś złowieszczo, bo gdyby tak nie było, zapewne nie byłoby też tej konferencji. Ale ja swój tekst chciałbym poświęcić doświadczeniu tego pokolenia, które większą część życia spędziło w Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej i dla którego codziennością był niedobór, a nadmiar marzeniem. Przez kilkadziesiąt lat towarzyszył nam brak wielu dóbr i usług, nie tylko tych uznawanych za luksusowe, jak wille, samochody czy zagraniczne wycieczki, ale też najbardziej podstawowych, jak choćby niewielkie mieszkania, sprzęt AGD, żywność, czy nawet papier toaletowy. Różnie to wyglądało w kolejnych dekadach lat 1945-1989, ale przez prawie cały ten czas docierające z Zachodu do Polski wizualne przekazy dobrobytu postrzegane tu były jak ilustracje z bajek. Zresztą często przyjmowano je z dziecięcą naiwnością i z przekonaniem, że tak właśnie wszyscy tam żyją. To był świat marzeń, w którym zjawisko nadmiaru zwykle nie miało na ogół ujemnych konotacji, bo kojarzyło się przede wszystkim z wolnością wyboru, może tą najprostszą, ale też często nieosiągalną, jak wiele innych sfer wolności w PRL. Dziś marzenie się spełnia. Czy jesteśmy szczęśliwsi?

Janusz Noniewicz

Wydział Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Nadmiar designu i demon perwersji (przeciw naturze, przeciw ekonomii)

Wykład to próba nowej lektury dwóch powieści, które składają się w dużej mierze z dość precyzyjnego spisu rzeczy, jakie otaczają bohaterów. Na każdej stronie uwagę czytelnika pochłaniają przedmioty: ich kształty, funkcje, kolory, marki itd. Precyzyjny inwentarz rzeczy dominuje nad tym, co w powieści najważniejsze: nad zdarzeniami. Przedmioty pochłaniają akcję. Do lektury powieści w wykładzie zastosowane zostaną reguły ekonomii. A pod rozważenie słuchaczy postawione zostanie pytanie: czy prawa ekonomii są w stanie uporządkować świat (przynajmniej literacki). Sprawa dotyczy dwóch powieści: Jorisa Karla Huysmansa „Na wspak” i Breata Eastona Ellisa „American Psycho”, które dostarczają nam materiału (opisu świata przeładowanego rzeczami produktami, projektami, designem) oraz eseju z dziedziny ekonomii - Raj Patel „Wartość niczego”, który dostarcza narzędzi badawczych.

Agata Nowotny

badaczka, konsultantka (Polska)

Mniej więcej – o strategiach przemysłu w czasach minimalizmu

W logice wolnego rynku i produkcji przemysłowej leży oczywiście produkowanie jak największej liczby dóbr i sprzedawanie ich konsumentom z możliwie dużym zyskiem. Jednak wraz z digitalizacją produkcji oraz coraz silniejszymi trendami konsumenckimi skłaniającymi do oszczędnej konsumpcji, minimalistycznego życia i ekonomii wymiany, tradycyjne modele sprzedaży i produkcji ulegają erozji i zmianie. W moim wystąpieniu stawiam pytania o to jak przemysł może odpowiedzieć na potrzeby masowej personalizacji i minimalizmu? I czy dostosowanie się do nowych wyzwania zmieni

pole produkcji w sposób trwały czy jest jedynie wizerunkową manifestacją pewnej mody?

prof. Tadeusz Płusa

Wydział Medyczny Uczelni Łazarskiego w Warszawie (Polska)

Nadmiar leków a zdrowie

Nadużywanie leków stało się problemem medycznym i społecznym. Dostępne statystyki wskazują, że spożycie leków i tzw. preparatów dostępnych bez recepty (OTC – over the counter) rośnie lawinowo. Dotyczy to głównie pokolenia ludzi starszych, którzy są szczególnie podatni na reklamy telewizyjne i radiowe. Z kolei brak wystarczającej wiedzy w tym zakresie powoduje, że obserwuje się u tych chorych szereg powikłań zagrażających zdrowiu i życiu. Przyczyną tego stanu jest z jednej strony chęć „poprawy jakości życia”, a z drugiej – w przypadku przeziębień, bólów stawów – podejmowanie samoleczenia, ponieważ terminy konsultacji medycznych są odległe. Przyjmowanie równoczesne kilku leków, wraz z suplementami diety, może powodować nasilenie działań niepożądanych leków stosowanych przewlekłe. W Polsce jest dostępnych ponad 10 tys. różnych rodzajów suplementów diety, które często zawierają te same składniki w odmiennych proporcjach. Obserwowane krwawienia z przewodu pokarmowego i z nosa, uszkodzenia szpiku, wątroby i nerek są konsekwencją niekontrolowanych terapii. Z kolei nadużywanie leków uspokajających i nasennych może powodować niezdolność ruchową i narażenie na upadki, spowolnienie, zamazaną mowę, a także upośledzenie czynności poznawczych, podobnie jak w postępującym otępieniu, ze zmiennością nastroju (drażliwością i płaczliwością) i zmianą cech osobowości. Odrębnym problemem jest nadużywanie preparatów odurzających przez młodzież w celach „rozrywkowych”.

prof. Rucsandra Unda Popp

Państwowy Uniwersytet Artystyczny w Bukareszcie (Rumunia)

Przesyt w służbie sukcesu

Przesada wywołuje zazwyczaj konotacje negatywne, zakłada przekroczenie normy, zachwianie proporcji. Istnieje jednak przestrzeń kreatywna, w której nadmiar jest świadomym wyborem.

Od odrobiny pikanterii po szokujący brak umiaru, przesada w modzie jest obecnie powszechnie akceptowana. W świecie mody, przesada gwarantuje sukces. Jest sposobem, by przyciągnąć uwagę do tego, co charakterystyczne dla danego autora, danego czasu albo rejonu świata. Rumunia nie jest centrum mody, nie pełni roli *trend settera*. Jak wszędzie na świecie, również tutaj odnotowujemy jednak zwiększone zainteresowanie wizerunkiem, jego budowaniem i komunikowaniem za pomocą ubioru.

Na Państwowym Uniwersytecie Artystycznym w Bukareszcie od 1971 roku działa Katedra Mody, która kształci licznych studentów na wszystkich kierunkach związanych z tworzeniem ubioru. Jej powołanie na prestiżowym uniwersytecie, gdzie w pracowniach malarstwa i rzeźby studiowały znane postaci świata kultury, takie jak Brâncuși, obliguje nas do tego, byśmy realizowali nowoczesną wizję mody rozumianej jako sztuka przeniesiona na ciało ludzkie. Wzbogacamy w ten sposób ekspresję ubioru o ekspresję ciała, odwołujemy się do interdyscyplinarnych eksperymentów właściwych dla sztuk performatywnych, takich jak *costume performing*, *time based action*, *real time action*.

Wybrałam materiał ilustrujący tematy warsztatów prowadzonych w Katedrze Mody i prace wykładowców ukazujące różnorodne realizacje oparte o ubiór i modę. Eksplorują one kierunki, które mogą wydawać się przesadą jeśli ubiór postrzegamy jedynie przez pryzmat jego funkcji użytkowej.

dr Paula Quinon

Uniwersytet w Lund (Szwecja)

Projektowanie Smart-Społeczeństw

W ciągu najbliższych dwóch lat na Oceanie Spokojnym pojawi się Instytut Seasteading. W pływającym mieście zamieszkają badacze, inżynierowie oraz inwestorzy, którzy będą pracować nad „odrestaurowaniem środowiska, pomocą dla biednych, leczeniem chorych oraz uwolnieniem ludzkości od mechanizmów politycznych”. Instytut wspierają Grupa Bilderberg oraz Fundacja Thiel – dwie z najbardziej wpływowych, istniejących obecnie grup interesów. od lat zaangażowanych w badania naukowe nad technologiami leczącymi śmierć. W konsekwencji Instytut Seasteading może stać się centrum powstawania tysięcy nowych bytów i koncepcji, które będą musiały znaleźć swoje miejsce w istniejącym społeczeństwie. Mogą pojawić się ludzie, którzy zostaną krionicznie

zamrożeni, a następnie obudzeni, jednak bez wspomnień z ich poprzedniego życia; ludzie, których organy zostały zastąpione w 80% przez sztuczne zamienniki; mogą pojawić się roboty funkcjonujące w społeczeństwie jako pomoce domowe lub pracujące jako asystenci naukowcy. Pojawienie się tych bytów będzie wymagało stworzenia nowych zasad i praw, aby umożliwić nowemu społeczeństwu sprawne funkcjonowanie. To jak te zasady i prawa zostaną sformułowane będzie zależało od tego jak zdefiniujemy tożsamość (np.: jeżeli, przed śmiercią, zdecyduję nagrać mój umysł na zewnętrzny, sztuczny system wspierający, to czy moja żona wciąż będzie miała męża, czy będzie mogła wypłacić moje ubezpieczenie na życie?) oraz jak określimy relacje emocjonalne pomiędzy odmiennymi typami istnień (jak wytłumaczę czym jest miłość mojemu synowi, który zacznie odczuwać silną więź z androidem?).

Utopia Instytutu Seasteading będzie dla mnie punktem wyjścia w formułowaniu i zadawaniu pytań, które coraz częściej napotykaemy w naszym społeczeństwie. Poza obecnie istniejącymi relacjami międzyludzkimi, które często bywają skomplikowane i wymykają się wszelkim próbom kategoryzacji, społeczeństwa przyszłości będą potrzebowały dodatkowego uwzględnienia relacji między ludźmi i sztucznymi bytami. Mnogość indywidualnych, nieprzystających procesów myślowych sprawia, że jest to zadanie niezwykle skomplikowane. Podczas mojego wykładu zaproponuję sposób myślenia umożliwiający spokojne poruszanie się po świecie, w którym ludzie nie są jedynymi bytami mającymi wpływ na rzeczywistość. Taksonomia, którą zaprojektuję bazując na przykładzie Instytutu Seasteading pozwoli mi pokazać, jak uciec z obfitości czy nadmiaru różnorodnych relacji interpersonalnych.

Paweł Starzec

doktorant, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych,
Uniwersytet Warszawski

Tamując powódź. Media i obrazy szczególne w dobie fake newsów i demokratyzacji komunikowania.

Odmieniane przez wszystkie przypadki zjawisko skażenia wizualnego (*visual pollution*) stanowi jeden z najbardziej widocznych przejawów przeładowania informacjami. Zamiast demonizować to

zjawisko, należy się raczej zastanowić nad jego podłożem i uwarunkowaniami, ponieważ w coraz większym stopniu kształtuje ono obraz świata, w jakim przyszło nam funkcjonować. W swoim referacie zajmuje się rolą obrazów w komunikowaniu masowym.

Anna Szlachta

studentka, Wydział Form Przemysłowych, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

Nadmiar informacji a umiejętność uczenia się. Projekt zestawu elementów kształtujących kompetencje związane z przyswajaniem wiedzy

Nowe pokolenia wkraczające na rynek pracy muszą mierzyć się ze zmianami zachodzącymi w obrębie modelu pracy. Wykładniczo rosnąca ilość informacji sprawia, że pracodawcy coraz częściej wymagają od młodych ludzi szczególnych umiejętności związanych z ich wykorzystaniem. Tematem projektu było upowszechnienie kształtowania umiejętności uczenia się poprzez optymalne wykorzystywanie dostępnych metod, w oparciu o najnowsze badania z zakresu psychologii poznawczej.

Maria Szolc

studentka, Wydziału Wzornictwa, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Nadmiar ubrań

Zaprezentuję mini kolekcję mody, która znalazła się w finale Fashion Designer Awards.

Źródłem inspiracji były dla mnie czasy PRL, kiedy z braku środków i materiałów wiele babć i mam dziergało na drutach bądź szydełkiem eleganckie ubiory. Idea kolekcji odnosi się do zjawiska

nadprodukcji i nadmiaru ubrań produkowanych przez przemysł modowy.

Marcin Wicha

projektant grafiki, pisarz (Polska)

„Wszystko się jeszcze może przydać” jako motto projektowania graficznego

Chciałbym się odwołać do codziennych doświadczeń projektanta. Projektant wybiera kolor ze wzornika kolorów, krój pisma z dostępnej biblioteki fontów, zdjęcie z zasobu agencji foto itd. Wybiera format, oprawę. Dobiera konwencję, styl, charakter i nastrój. Uderzające, że wszystkie te zasoby i katalogi błyskawicznie się rozszerzają i zagęszczają. Z biegiem lat projektanci stali się menadżerami nadmiaru. Dlatego warto porozmawiać o korzystaniu z zasobów (internetowych i nie tylko). Chciałbym zwrócić uwagę na dwie możliwe strategie: (1) „Antiques Roadshow”; (2) „Storage Hunters”. Nazwy pochodzą od programów (formatów) telewizyjnych. W „Antiques Roadshow” telewizzowie przynoszą cenne rodzinne pamiątki, eksperci w tweedowych marynarkach wyjaśniają pochodzenie przedmiotów, by na koniec dokonać wyceny. W „Storage Hunters” konkurencyjne bandy poszukiwaczy licytują w ciemno zawartość nieopłaconych komórek magazynowych, w nadziei, że pod płachtą brezentu znajdą silnik do łodzi lub sprawną szafę grającą. Rolą projektanta nie musi być dodawanie kolejnych obrazów, lecz także zarządzanie tymi, które już istnieją. Względnie: buszowanie między nimi.

prof. James Woudhuysen (keynote speaker)
dziennikarz, autor książek (Wielka Brytania)

Wyzwania nowych sektorów produkcji

Nie cierpimy z powodu przesytu czy też „przytłoczenia przedmiotami”. Liczba ludności nie wzrasta o jeden miliard co osiem lat.

Obywatele krajów rozwiniętych nie są nasyceci. Nie istnieje „niegraniczony” dostęp do informacji i usług. Okres użytkowania telefonów komórkowych wydłuża się, zamiast spadać. Od roku 1971 teorie designu nie pomijają istnienia nadmiaru; są nim opętane. Nie odczuwamy nadmiaru przełomów naukowych. Przeciwnie, wciąż potrzebujemy większej ilości nowych produktów i usług. W rzeczy samej, aby radzić sobie z deficytem dostatku i zatrudnienia, potrzebujemy całkiem nowych sektorów produkcji. Jakie kryteria powinniśmy zastosować wybierając nowe dziedziny rozwoju? Które z nich spełniają powyższe wymagania, a które nie?

dr Daniel Zieliński

projektant i wykładowca, Wydział Wzornictwa,
Akademia sztuk Pięknych w Warszawie (Polska)

Sprężenie ujemne

Pisać, czy mówić o nadmiarze z punktu widzenia uczestnika cywilizacji nadmiaru byłoby tyle niezręczne, co wręcz niemożliwe. W swym wystąpieniu nie będę więc odnosił się do nadmiaru bezpośrednio a poddam interpretacji mechanizm, który w moim przekonaniu jest w sporej części odpowiedzialny za taki właśnie, nadmiarowy charakter naszej cywilizacji – mechanizm (dodatniego bardziej, niż ujemnego) sprężenia zwrotnego. To dość ciekawe, bo z jednej strony nasza cywilizacja propagując postęp i rozwój działa (od prawie dwóch wieków) na zasadzie sprężenia dodatniego, z drugiej strony, aby wszystko nie zaważyło się natychmiast (od nadmiaru właśnie), musi coraz częściej respektować i stosować zasady sprężenia ujemnego, samoregulującego. Czy potrzebne i wykonalne jest tu jakieś przebiegunowanie? Nie będzie to krytyka, nie będzie to apologia. Będzie to próba opisanie istotnych moim zdaniem spraw w sposób mniej typowy ale bardziej obrazowy, przez to (mam nadzieję) bardziej przejmujący.

Conference Idea

In 2015, the Warsaw Academy of Fine Arts started to organize a series of conferences dedicated to the theory and criticism of design in terms of its functioning in the quickly changing social, cultural, economic and other circumstances. The conference is intended to serve as a forum for discussions which could stretch beyond the professional designer circles.

Such opinion exchange, ongoing in the world for quite some time now, is an opportunity for design theoreticians and practitioners to better understand the objectives, methods and strategy of designing both today, and in the nearest future. The notion of design is ever more often perceived in terms of a “design culture”, and for that reason the discussions have come to involve a whole range of specialists from other disciplines, such as philosophy, sociology, economics, or anthropology of culture. In Poland, however, such debate is still virtually non-existent, and the opinion exchange platform is limited to publications in academic and professional press, as well as popular weeklies or dailies. These texts are rarely exposed to a differing reflection or solid criticism, hence they do not provoke any genuine intellectual exchange, nor do they help shape a complex set of opinions on the state of the design today.

In light of the above, the series of FAIR DESIGN conferences, dedicated to design theory and criticism, could trigger a debate on defining or applying research tools for the description and analysis of the changes taking place in contemporary design. We hope that such meetings could help in the opinion exchange among theoreticians representing different disciplines and design practitioners. We expect the theoreticians to provide us

with a description of the state of contemporary society from the viewpoint of the humanities and social sciences (including those dealing with design theory), while from the practitioners we expect to share with us their thoughts on their own experiences of designing in the unstable world of today. We invite to the conference both design professionals, as well as people representing the art world, philosophers, anthropologists, or economists. We would expect our guests to share with us their thoughts on the quickly changing relations in culture, politics, the society and – obviously – in design.

Excess

Ever since man has conquered the Earth, the scale of the effect on his environment has been increasing. The population is steadily growing (every eight years there are a billion more of us). The development of cities is matched by the spread of slums, there are more and more buildings, cars, household objects, services, there is more innovative technology, and the virtual realm is full of more and more data. Famine, poverty, and garbage are also on the rise. Designers are the spectators, but also the actors (and perhaps even the directors and the set producers) of this performance. Various design disciplines intersect in all aspects of man's existence – from design of public space or means of transportation, to designing mobile applications, bank services, or experiences. Never before have designers had such great opportunities before them; never have they borne such responsibilities.

Excess is the word that describes the condition of the modern man. Alongside the satiation felt by the citizens of “developed countries,” billions of others are oppressed by poverty, famine, and homelessness. Though feelings of satiety and non-satiety are subjective, on a societal scale the presence of these phenomena indicates the extent to which the modern world lacks harmony – it has fallen into extremes. Economic instability in times of globalization means an unbalanced global economy. Economic crisis becomes the norm. Social stratification is growing, extreme poverty and unfathomable wealth are becoming exasperated. Excess breeds shortage, and the reverse. Societies that have experienced famine have a tendency toward oversatiety, they deal with their fear of shortage by creating artificial excess. Meanwhile, the consumer societies that suffer from this oversatiety seek

solutions in strategies like reduction, re-using, selection, elimination, slow-life, minimalism, and conscious restriction of consumption.

Every second several dozen gigabytes of new data flood the Internet. The phenomenon of overproduction of information and services and the unlimited access to them makes us helpless in the face of the vast quantities we are unable to consume or process. Our problems become making decisions, focusing on something that really has significance. We are constantly faced with an excess of objects, and the pressure of the new never subsides – things with short shelf-lives are forever pushing aside those that are built to last. The issue of famine remains unsolved, yet tons of food end up in the garbage piles. Our world of start-ups and corporations has given rise to a sort of hysteria that manifests itself in intensified work on innovative solutions. We suffer of an excess of ideas, religions, books, and even scientific breakthroughs.

Designers take various approaches to the tyranny of excess: some just design more objects and services, others try to smuggle in concepts that urge us to reflect and change our behavior. How can designers deal with excess, given that they are a large part of the problem? The theories of design developed in the twentieth century ignored these issues. Design methodology was mainly focused on efficiency, functionality, and aesthetic quality. For this discussion we have invited designers and figures from the social sciences: philosophers, sociologists, anthropologists, and economists. We believe that the conference will create a space for a trans-disciplinary exchange of opinions.

Programme

Day 1 | Friday, 18 May

9.15-10.00	registration of the conference participants	
10.00-10.30	Opening Session	
10.00-10.10	official opening of the Conference	Prof. Adam Myjak, Rector, Academy of Fine Arts in Warsaw
10.10-10.20	welcome speech	Prof. Ksawery Piwocki Dean of Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw
10.20-10.30	welcome speech	Dr. Magda Kochanowska Programme Board of the Conference, Department of Design History and Theory, Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw
10.30-11.00	<i>Design, Distraction and Dignity</i> (keynote speaker)	Prof. Bruce Brown Royal College of Art in London (Great Britain)
11.00-12.10	The First Session	
11.00-11.20	<i>Excess as a Dream</i>	Dr. Józef Mrozek Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
11.20-11.30	<i>Second-hand Things</i>	Dr. Piotr Mikołajczak Academy of Fine Arts in Gdansk (Poland)
11.30-11.40	<i>An Excess of Clothing</i>	Maria Szolc Academy of Fine Arts in Warsaw, student (Poland)
11.40-11.50	<i>Minimizing Needs – “13m²”</i>	Dr. Szymon Hanczar Academy of Fine Arts in Wrocław (Poland)
11.50-12.10	discussion	
12.10-12.30	Balancing Feedback	Dr. Daniel Zieliński Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
12.30-13.20	lunch break	
13.20-13.50	<i>Form Follows Fiction</i>	Johnny Friberg i Karl-Johan Ekeröth Gothenburg University (Sweden)

13.50-15.00	The Second Session	
13.50-14.10	<i>More or Less – On Industrial Strategies in Minimalist Times</i>	Agata Nowotny researcher and consultant (Polska)
14.10-14.20	<i>Excess – How to Turn Loss into Profit</i>	Magdalena Kasprzyca Academy of Fine Arts in Wroclaw (Poland)
14.20-14.30	<i>Shoetopia. Parametric Shoes</i>	Zuzanna Gronowicz i Barbara Motylińska product designers
14.30-14.40	<i>FORGOTOR: Design for a Harmless Computer Virus</i>	Katarzyna Moszczyńska Academy of Fine Arts in Warsaw, student (Poland)
14.40-15.00	discussion	
15.00-15.20	coffee break	
15.20-15.50	<i>Stuffocation</i> (keynote speaker)	James Wallman futurist, writer and consultant (Great Britain)
15.50-16.30	The Third Session	
15.50-16.10	<i>Electricity Factor</i>	Prof. Bogumiła Jung University of the Arts Poznan (Polska)
16.10-16.30	<i>Packaging Problems</i>	Dr. Maciej Konopka Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
16.30-16.50	<i>The Excess of Medicine and Health</i>	Prof. med. Tadeusz Plusa Łazarski University in Warsaw (Poland)
16.50-17.10	<i>Critical Architecture: design strategies and artistic practices against the effects of excessive industrialization and spatial urbanization</i>	Dr hab. Jarosław Kozakiewicz Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
17.10-17.30	<i>Beyond Design</i> (keynote speaker)	Anna Bernagozzi École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (France)

Programme

Day 2 | Saturday, 19 May

9.00-9.25	morning coffee	
9.25-9.30	opening of the second day of the Conference	
9.30-10.00	<i>The Challenge of New Sectors of Production</i> (keynote speaker)	Prof. James Woudhuysen journalist, author of books (Great Britain)
10.00-10.20	<i>Excess for Success</i>	Prof. Rucsandra Unda Popp / National University of Arts in Bucharest (Romania)
10.20-11.50	The Fourth Session	
10.20-10.40	<i>Boredom in Times of Excess</i>	Dr. Katarzyna Kasia Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
10.40-11.00	<i>Damming the Flood: Media and Particular Images in the Era of Fake News and the Democratization of Communication</i>	Paweł Starzec University of Warsaw, Silesian University in Opava
11.00-11.20	<i>“Anything Can Come in Handy” as a Graphic Design Motto</i>	Marcin Wicha graphic designer, writer (Poland)
11.20-11.30	<i>The excess of information and the ability to learn. The design of a set of components building the skills to acquire knowledge</i>	Anna Szlachta Academy of Fine Arts in Krakow, student (Poland)
11.50-12.10	coffee break	
12.10-12.30	<i>A Southern Hemisphere Point of View</i> (keynote speaker)	Adélia Borges design critic, historian, curator (Brasil)
12.30-12.50	<i>Designing Smart Society</i>	Dr. Paula Quinon Lund University (Sweden)
12.50-13.10	<i>The Excess of Design and the Demon of Persuasion (against Nature, against the Economy)</i>	Janusz Noniewicz Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)
13.10-13.40	<i>In the Shadow of Maslow’s Pyramid: The Riddle of Human Needs</i> (keynote speaker)	Edwin Bendyk journalist, reporter, writer (Poland)
13.40-14.00	oficjalne zamknięcie konferencji, informacja o następnej konferencji	

Special Guests

Edwin Bendyk journalist, reporter, and writer (Poland)

He works for *POLITYKA* weekly, where he runs the science department. He has published four books: *Zatruta studnia. Rzecz o władzy i wolności* [The Poisoned Well: On Power and Freedom] (W.A.B., 2002), *Antymatrix. Człowiek w labiryncie sieci* [The Anti-matrix: Man in the Labyrinth of the Web] (W.A.B, 2004), *Miłość, wojna, rewolucja. Szkice na czas kryzysu* [Love, War, Revolution: Sketches for a Time of Crisis] (W.A.B, 2009) and *Bunt Sieci* [The Revolt of the Web] (POLITYKA, 2012). In 2014 he joined Jacek Santorski and Witold Orłowski in publishing *Jak żyć w świecie, który oszalał* [How to Live in a World That Has Gone Mad]. He lectures on digital culture at the Sociology Department of the University of Warsaw. He also lectures at Collegium Civitas, where he runs the Center for Research on the Future. At the Polish Academy of Sciences Graduate School for Social Research he runs a seminar on new media. He is also vice-editor-in-chief of *Kultura i rozwój* science magazine, and a member of the Polish PEN Club and the European Council on Foreign Research.

Prof. Anna Bernagozzi École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (France)

Anna Bernagozzi has been professor of design theory and history at ENSAD (École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs) in Paris since 2004; she also heads the Object Design MA program at the same school.

Dating back to 1766, the École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs is an academy under the umbrella of the French Ministry of Culture and Communication. ENSAD's mission and goal is the artistic, scientific, and technical training of designers capable of undertaking any project in many disciplines of the decorative arts. She is also a consultant for various design editors and brands in semiotics, trends, marketing, and focus groups, and prepares case studies for international agencies and companies. She has worked as an editor and journalist for design magazines and as a curator.

Adélia Borges design critic, historian, and curator (Brasil)

Adélia Borges is a design critic, historian, and curator. She has written over ten books, including *Design + Craft: The Brazilian Path* (2011); *Sergio Rodrigues* (2005), and *Designer não é Personal Trainer (A Designer Is Not a Personal Trainer, 2002)*. From 2003 to 2007, she directed *Museu da Casa Brasileira*, the Brazilian design museum, in São Paulo. From 1998 to 2014 she taught *History of Design* at the *Armando Alvares Penteadó Foundation (FAAP)*. With a degree in *Journalism* (*University of São Paulo, 1973*) she has contributed to various local and international publications in seven different languages. She often offers talks, having spoken in nineteen different countries. Since 1988, she has been organizing and/or curating over forty exhibition in Brazil, as well as in Argentina, the US, France, the Netherlands, the UK, Italy, and Japan. She is a member of the *London Design Biennale's Advisory Committee* and the *London Design Museum's Awards Committee*. In 2013, *Financial Times* dubbed her “the iconic design critic.” www.adeliaborges.com

Prof. Bruce Brown Royal College of Art in London (Great Britain)

Bruce Brown is *Visiting Professor* at the *Royal College of Art in London*. Previously he was *Pro-Vice-Chancellor for Research* at the *University of Brighton*, *Dean of the Faculty of Arts and Humanities* and *Professor of Design*. He was selected by the *Funding Councils for England, Northern Ireland, Scotland and Wales* to chair the *Main Panel* responsible for *Arts and Humanities* in the *UK Research Excellence Framework 2014*. He recently has worked for organizations in *Austria, Portugal, Hong Kong, and Israel* and lectured widely on research in the arts. He is an editor of *Design Issues Research Journal* and a *Fellow of the Royal Society of Arts*.

James Wallman futurist, writer and consultant (Great Britain)

James Wallman is a futurist. He runs strategy + innovation + futures consultancy The Future Is Here. He wrote the best-selling book, *Stuffocation* (Penguin, 2015). Wallman has advised companies from Absolut to Zurich Financial. He has given talks from Amsterdam to Las Vegas; at venues including the Googleplex and 10 Downing Street. He has forecast the future since 2004. His opinions have appeared in *The New York Times*, *The Financial Times*, *The Economist*, and *Wired*. He has appeared on TV and radio from Australia to Brazil and the US. He has an MA in Classics from the University of Oxford.

Prof. James Woudhuysen journalist, author of books (Great Britain)

Journalist by profession (he writes for *Blueprint* magazine, among others), he is the author of books and White Papers on robots, construction, energy, transport and IT. He is visiting professor in forecasting and innovation at London South Bank University. In Vienna, in April 2016, he spoke at the European Geosciences Union General Assembly conference *Plan it Earth: Is there enough resource for all?*

Lectures

Edwin Bendyk (keynote speaker)

journalist, reporter, and writer (Poland)

In the Shadow of Maslow's Pyramid: The Riddle of Human Needs

Maslow's Hierarchy of Needs is one of the most prominent memes shaping how we think about people and their needs. Wherever we speak of design, from services and public policies, to products and commercial services for the market, Maslow's Pyramid rears its head. Its veneer of scientific wisdom is meant to be confirmed by its common-sense conclusions, which tell us, for example, that poor people have to eat their fill before we can suggest they get involved in culture or be environmentally conscious. As Albert Einstein once said, however, common sense is the sum of the superstitions we gain from the age of sixteen. The same goes for Maslow's Hierarchy of Needs and the way we think about human requirements. What are they really?

Prof. Anna Bernagozzi (keynote speaker)

École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs (France)

Beyond Design

In this time of flow, where new technologies and post-industrial marketing approaches have imposed their rules that turn more and more into a logic of playing with the emotions felt by the users, objects seem to succumb to human wills and desires. Meanwhile, the absence of proper contemporary avant-gards makes designers feel a moral veto when he chooses to follow non industrial design production models. Designers must be capable of individually opposing themselves to this moral veto, understanding the hybrid system of interactions surrounding us and thus strategically developing products and services constituting a kind of intermediate system between men and industrial products. Their role in today's society is that of preserving and developing a softer, more personalized and diversified relationship with their users. As Branzi would say, «Designers must be capable of proposing and shaping changing problematics» or as Manzini would say «Being a designer means being capable of

becoming the experts of the context, generating visions enabling social conversations on the future and helping the process of collective learning that should bring today's society towards a more sustainable society and economy.» We are in a society with an excess of products that have no longer a connection to the place they arrive to and it creates sometimes very absurd situations or lack of meaning in the preservation of some (fragile) cultures...I will more criticize these excessive points to which our society has arrived to and prone for a deeper connection to our near environment where only nature can offer us a still excessive offer of resources that we have to understand and preserve.

Adélia Borges (keynote speaker)

design critic, historian, and curator (Brasil)

Southern Hemisphere point of view

The theme of Excess will be approached from a Southern Hemisphere point of view. From this perspective, the excess will be addressed together with its counterpart, the Lack. Today we have an excess of stuff in the world, and the lifestyle advertised preaches more and more things. On the other hand, about 80 per cent of the world's population lives with US \$ 10 a day, or less, and of course they have a lack of essential conditions to survive. The talk will analyze this dual situation and propose how design can help us to move towards the path of more sustainable societies, in which objects gain meaning and in which there is a more egalitarian distribution among peoples.

Prof. Bruce Brown (keynote speaker)

Royal College of Art in London (Great Britain)

Design, distraction and dignity

For most people the twin themes of this conference, “design” and “excess”, are abstract concepts. In this elusive state they simply are more powerful in the hands of people wanting to

influence human behaviour. This is important if we are to defend the democratic right of all citizens to exercise freedom of choice (and to give them choices to make); yet to also recognise that, in a world based on mass democracy, the exercise of free will can produce irrational results leading to social instability. From this dilemma has emerged a paradox in which freedom of choice is both a perceived human right and a necessary political illusion. This is an issue of design. But, as rightly pointed out in the theme of this conference, “theories of design developed in the twentieth century have ignored these issues”. From the mid twentieth century onwards the design profession expanded in line with the mass production of consumer goods. This abundance of stuff served to stimulate a culture of desire that distracted people’s attention away from the human condition and the exercise of political will. From the late twentieth century onwards the advent of digital technologies revolutionised these earlier systems of production, distribution and consumption to create a world of individuals and tribes where the process of human distraction has been further heightened through an excess of stuff and data. This said, the massive changes taking place to design over the last fifty years have largely gone unnoticed. Design has moved from being “a plan to make an artifact” into a space where “to design is to devise courses of action aimed at changing existing situations into preferred ones”. If we are to take seriously the claim made by this conference that “these phenomena indicate the extent to which the modern world lacks harmony” then contemporary designers need to understand and reclaim this territory—to appreciate the power of design to influence human behaviour for better and for worse. What is at stake here is our belief in the right of all people to human dignity through democracy. In this context we may have to recognise that the abundance and excess accompanying freedom of choice is part of the human condition—but to learn to manage it productively through design.

Johnny Friberg i Karl-Johan Ekeröth
Gothenburg University (Sweden)

Form Follows Fiction

Form follows fiction, the name of the project that was exhibited under the name of “The Face of God” in 2017 is a word-play with the american architect Louis Sullivans term, “form follows function”.

The Face of God, the title of Milka Belia Havels (1571-1631) partially lost text about the search for order in chaos, formed the basis for an exhibition at the art museum Vandalorum last autumn. The exhibition highlights the Czech entomologist and artist Milka Havel's life and works through reconstructed artifacts and images. The forgotten artist is made alive by interpretations, texts, reconstructions, and borrowed original works.

In the exhibition, Baroque is confronted with modernism, design with art and science with mysticism. Insects act as metaphors for the enigmatic and as a tool for a search for meaning. The *Form Follows Fiction* project is cross-border in several ways and explores the tension between fiction and facts, art and science, history and the contemporary as well as text and objects.

The concrete starting point of the project is exhibitions of historical persons as genres and the mythologizing and fictionalization that are thereby created. Of particular importance to the project is Jorge Luis Borges and the play between factuality and fiction expressed in his literary production. The project's starting point is fictionalization as a driving force in the design work. Such a starting point holds a critique of a supposedly rational idea of the design process as problem solving. The project aims at enhancing fiction and fictionalization as tools for developing, transforming and visualizing design.

In a time where there is an excess of information the project wants to problematize truth and source criticism. Showing how artistic practise can question preconceptions and create different experiences and interpretations based upon the viewers own experiences and will. The exhibition "The Face of God" could in that sense be described as a spatial novel. Form and content creates meaning where contemporary discussions can be mirrored and decoded by viewers.

Dr. Szymon Hanczar

designer and lecturer, Academy of Fine Arts in Wrocław (Poland)

Minimizing Needs – “13m²”

The 13m² project creates a private living space to conform to the dictates of minimalism. In my presentation, I would like to share my experiences with listeners, paying special attention to the values inscribed in a culture of conscious and responsible choice.

Prof. Bogumiła Jung

designer and lecturer, University of the Arts Poznan (Poland)

Electricity Factor

We cannot deny the fact that a major factor in the uncontrolled growth in consumption and overproduction, including the spread of gigabytes of data every second, is electricity. We realize neither its significance nor the breadth of its impact in annexing reality from day to day – and this makes it a field for designers, among others. It is a truism that, in the industrialized countries, electricity is the foundation, even the bloodstream of our contemporary life. But this imperceptible element, when it works, is like the air we breathe – we do not notice it when everything is fine, we only sound the alarm when it is faulty, insufficient, or altogether goes out. Yet electricity has been known and used for such a short time that our total dependency on it should arouse our astonishment and inspire us to reflect. Realizing this fact tempts us to trace the transformations, the swift and massive changes that the material culture of industrialized societies experiences with the development of new technologies. I suggest tracing the transformations of a few examples of electric devices in terms of the designer – how have the manual feel, permutation, and use of machines, gauges, and switches changed? In a word – what has been the evolution of the light switch?

Dr Katarzyna Kasia

Faculty of Management of Visual Culture, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

Boredom in Times of Excess

Classic analyses of boredom define it as an unpleasant emotion arising from a lack of stimuli, above all pleasant ones. Boredom is a state in which a person cannot find an inspiring task of any sort, she has a sense of wallowing in endless repetition, she is forced to “kill time.” Heidegger, for one, described unproductive waiting for a delayed train as an emotion that is tiresome through its insufficiency. This special lack in boredom evokes a burdensome feeling, according to Sartre, that was best referred to as “nausea,” which arises as a response to the mundanity of the surrounding world. The development of new digital media could be considered

the finest cure to the problem of boredom: having unlimited access to the riches of the Internet, contemporary man ought never to experience the existential void, theoretically speaking. Meanwhile, it turns out that excess can inspire sensations quite similar (perhaps even the same) as lack. Boredom arising from overstimulation and from an excess of stimuli can be as difficult for the subject to take as the boredom that comes from having no access to entertainment. The excess of information leads to a desensitization, most of the audiovisual content that reaches us comes across as tiring static. Yet ever since antiquity, “traditional” boredom has been described as a phenomenon that was, in some senses, positive, and even a condition *sine qua non* for creativity. It appears in literature as a source of inventions or works of art, created if only to free oneself from boredom. Does the contemporary boredom of excess have this potential? And if not, are we able to find a space to “switch off,” free from an excess of stimuli, of calm? Have we the chance to regain the creative emotions born during activity that Kracauer called “the radical contemplation of one’s own sofa”?

Magdalena Kasprzyca

designer and lecturer, Academy of Fine Arts in Wrocław (Poland)

Excess – How to Turn Loss into Profit

My presentation will concern a design that uses industrial waste to produce furniture. The point of departure is the excess of materials that can be recycled to become useful. I will be presenting the current state of my research, which I have been developing since 2014.

Dr. Maciej Konopka

designer and lecturer, Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

Excess: Packaging Problems

A serious environmental problem in today’s world is the excess of packaging. My presentation will be speaking about how strategies

for combating this are created by producers and consumers. I will also be looking at excess as a consequence of promotional strategies and considering whether “luxury” is the opposite of “biodegradable,” for example.

Dr. hab. Jarosław Kozakiewicz

artist and lecturer, Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

***Critical Architecture:
design strategies
and artistic practices
against the effects
of excessive industrialization
and spatial urbanization***

As an artist working in between art and architecture, the latter and its language are a tool I use to interrogate the *status quo* in culture and social life. My designs are conceptual and/or critical architecture, not always intended for execution. These works elude definition through a single creative discipline, serving to formulate or solve certain problems, created to break down formulaic thinking in design. These are diagnostic instruments for evaluating how people’s living environments function. They show the effects of bad spatial policies. They show the neglect of buildings and city planning. They open a discussion on various aspects of the public space: physical, social, political, and historical. A key issue that has been mentioned for many years is excess in terms of the effects from the growth of industrialization and technologization, tied to unchecked consumption and galloping urbanization. This is why my sphere of interests is both damaged terrain in need of revitalization (post-industrial districts, garbage dumps etc.) and neglected, overpopulated, and functionless shared urban spaces. During my lecture I will be speaking about the design and art strategies I use in my work to address the topic of degradation of areas through *excessive* industrialization and *excessive* urban sprawl, and above all, to create a space to perform a critical search for positive solutions for these thorns in our civilization.

Dr. Piotr Mikołajczak

designer and lecturer, Academy of Fine Arts in Gdansk (Poland)

Second-hand Things

For over a dozen years I have been doing a photo project of several hundred photographs documenting “blankets” where used items are laid out for sale at flea markets. Apart from their visual virtues, these photographs document the changes in the functions and appearances of things, changes in users’ needs, and relationships between people and things. They also chart the growth of excess.

Barbara Motylińska i Zuzanna Gronowicz

designers (Poland)

Shoetopia. Parametric Shoes

The main aim of our design was to develop a new model of production and distribution – an environmental approach that does not produce waste, adapted to clients’ individual needs. We have created a platform through which clients can design and produce shoes for themselves. This design was created as a BA graduation project at the Faculty of Industrial Design, Academy of Fine Arts in Warsaw.

Katarzyna Moszczyńska

student, Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

FORGOTOR: Design for a Harmless Computer Virus

While doing one of my student assignments, I realized how many things had already been created, which effectively dampened my desire to generate more designs. I decided to program a kind of computer virus that would inform the user of the negative impact of binging on the Internet. It serves to teach strategies for hygienic use of the World Wide Web.

Dr. Józef A. Mrozek

Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

Excess as a Dream

Excess. For many of us the concept sounds menacing in our day, otherwise this conference would be unlikely to exist. But I would like to devote my paper to the experience of a generation who spent most of their lives in communist Poland, for whom everyday life meant shortage and for whom excess was a dream. For decades, we knew the shortage of many goods and services, not only those seen as luxuries, such as villas, cars, or foreign vacations, but also the basics, like small apartments, household appliances, food, even toilet paper. Things differed in the various decades between 1945-1989, but for practically the whole time the images of the good life that reached Poland from the West seemed like pictures from fairy tales. At any rate, they were often taken with childlike acceptance and the conviction that it was how everyone lived there. That was a world of dreams, where the phenomenon of excess had no negative connotations, because it was mainly associated with freedom of choice, which may have been simple, but was often unattainable, like so many other spheres of freedom in the People's Republic. Today the dream has come true. Are we happier now?

Janusz Noniewicz

Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

The Excess of Design and the Demon of Persuasion (against Nature, against the Economy)

This lecture attempts to reread two novels that are largely composed of a fairly precise list of the things surrounding the protagonist. The reader is flooded by things from all sides, their shapes, functions, colors, brands etc. This precise inventory takes precedence over what is most important in a novel: the events. The objects monopolize the action. The rules of economics will be used to read these novels. And a question will be posed for the listeners to consider: Are the laws of economics capable of structuring the world (a literary one, at least)? This concerns two novels:

Joris-Karl Huysmans' *Against the Grain* and Bret Easton Ellis' *American Psycho*, which provide us with material (a description of a world overloaded with products, designs, things), and an essay from the field of economics – Raj Patel's *The Value of Nothing*, which will supply the tools for our study.

Agata Nowotny

researcher and consultant (Poland)

More or Less – On Industrial Strategies in Minimalist Times

The free market and industrial production logic tells us, of course, that we should produce as many goods as possible, selling them to consumers at the greatest possible profit. Yet with the digitization of production and the increasing consumer trends for limited consumption, a minimalist life, and an exchange economy, the traditional models of sales and production have been changed and eroded.

My lecture asks how industry can respond to the needs of mass personalization and minimalism. Will adapting to new challenges change the field of production in a permanent way, or is it merely the outer manifestation of a contemporary fashion?

Prof. Tadeusz Płusa

Faculty of Medicine, Lazarski University in Warsaw (Poland)

The Excess of Medicine and Health

Medicine abuse has become a medical and social problem. Available statistics show that the consumption of medicine and over-the-counter drugs is dramatically on the rise. This mainly concerns the elderly, who are particularly susceptible to television and radio advertisements. A lack of sufficient knowledge in this field means, in turn, that these patients show a range of complications that endanger their health and life. The reason for this state of affairs is, on the one hand, a desire to “improve quality of life,” and on the other – when it comes

to colds and joint pains – patients are diagnosing themselves, because medical appointments can only be made well in advance. Taking several kinds of medicine at once, together with dietary supplements, can cause more powerful side effects from medicine taken over long periods of time. Over 10,000 kinds of dietary supplements are available in Poland, often containing the same ingredients in different proportions. Observable bleeding from the gastrointestinal tract and the nose, damage to the marrow, liver, and kidneys, arise from unchecked treatment. The abuse of sedatives and tranquilizing medicines, in turn, can cause ataxia and risk of falling down, slowed movement, slurred speech, and can inhibit cognitive functions, in a way similar to progressive dementia, with changes in mood (irritation and tearfulness) and mood swings. A separate issue is the abuse of narcotics by young people for “recreational” purposes.

Prof. Rucsandra Unda Popp

National University of Arts in Bucharest (Romania)

Excess for Success

Excess – as a notion – has a deprecating connotation, implying the exceeding of norms, it involves the loss of measure. But today there is a creative area, where excess is attentively manufactured. Slipped in various quantities, from a drop of something piquant as to shocking exaggerations, the excess in fashion is now being unanimously accepted.

Excess grants success in fashion. It is, after all, a manner of drawing the attention upon what is characteristic for an author, for a well specified moment in time or for a geographical area. Romania is not a fashion pole, a trend setter. As everywhere in the world, we are also confronted with an ever growing interest in the human image, in the modalities of its making up and in the communication by means of clothing.

Within the framework of the National Fine Arts University in Bucharest there has been functioning ever since 1971 a Fashion department, which has been developing itself along these years to the point of having nowadays a large number of students engaged in all areas of costume creation. The presence of Fashion within a well renamed arts university, with painting, sculpting sections, where great cultural personalities such as Brancusi studied, compels us to have a modern vision and look at fashion as an art transposed on man, thus enriching the costume’s expression by the one of the body, with multiple references to interdisciplinary

experiments as arts of action, such as the performing, time based action, real time action.

I chose a series of images illustrating the studio themes of the department or works of teachers, showing the various ways of manifestation of the costume and fashion, directions which may seem excessive, if we look at clothes from the viewpoint of their functionality only.

Dr. Paula Quinon

Lund University (Sweden)

Designing Smart Society

Seasteading Institute will appear on the Pacific Ocean in two years from now. Researchers, engineers and investors will inhabit the floating city and work towards “restoring environment, enriching poor, cure the sick and liberate humanity from politics”. The Institute has support from Bilderberg Group and Thiel Foundation - two most influential groups of interests in the contemporary World - that since many years are also involved in scientific search for a technological cure from death. In consequence, Seasteading Institute might become a hub for creation of thousands new agents and new cognitions that will need to find place within the existing society. There might be people who underwent cryonic life suspension, and then got awoken, but without memories of their previous lives; or people who replaced 80% of their internal organs with artificial parts; there might be social robots that help in households or that work as research assistants. Their appearance will involve formulation of new rules and laws that will enable the new society to function. How those rules and laws will be formulated, will depend on how do we define identity (if before dying I decided to upload my mind to an external artificial support, does my wife still have a husband or is she entitled to cash my life insurance?) or how do we define emotional relations between different types of cognitions (how do I explain what is love to my son who starts feeling strong connection with an android?). The utopia of Seasteading Institute will be my starting point to formulate and address the questions that the society in which we live today is confronting more and more frequently. In addition to already existing relations between human agents, that often are complicated and difficult to categorise, the future society will confront a necessity to account for relations between humans and artificial agents. The multiplicity of diverse, and difficult to

compare individual cognitions, makes this task highly complex. In my talks, I will propose a way of thinking that enables a peaceful navigation in the world where humans are not the only operating agents. The taxonomy, that I will design on the basis of the toy example of the Institute, will enable me to point out a way out from abundance, or excess, of the diversity of individual relations.

Marcin Wicha

graphic designer, writer (Poland)

“Anything Can Come in Handy” as a Graphic Design Motto

I would like to speak of the everyday experience of the designer. The designer chooses a color from the color cards, a typeface from the available font library, a photograph from an agency’s photo bank etc. He chooses a format and a binding. He selects a convention, style, character, and mood.

It strikes me that all of these resources and catalogues are spreading and multiplying at lightning speed. Over the years, the designer has become a manager of excess.

This is why it is worth talking about how we use resources (from the Internet or elsewhere). I would like to point out two possible strategies: (1) “Antiques Roadshow” and (2) “Storage Hunters.” These names come from television programs (or formats). In “Antiques Roadshow” television viewers bring their valuable memorabilia, and experts in tweed jackets explain the origins of the objects, and ultimately evaluate the pieces. In “Storage Hunters,” competing teams of hunters blindly bid on the contents of unpaid storage cells, hoping that, under the tarp curtain, they will find a motorboat engine or a working jukebox.

The role of the designer need not be to add more pictures, it can merely be to manage those that exist. In a way: to forage among them.

Prof. James Woudhuysen (keynote speaker)
journalist, author of books (Great Britain)

The Challenge of New Sectors of Production

We don't suffer from excess, or from 'stuffocation'. We aren't growing by a billion every eight years. Citizens in developed countries aren't satiated. There isn't 'unlimited' access to information and services. The shelf-life of mobile phones is rising, not falling. Since 1971, theories of design haven't ignored excess; they've been obsessed with it.

There's no excess of scientific breakthroughs. Rather, we need a lot more new products and services. Indeed, to meet shortfalls in wealth and employment, we need whole new sectors of production. What criteria should we use in selecting new sectors for development? Which sectors do, and which don't fit these criteria?

Paweł Starzec

PhD at the Institute of Applied Social Sciences, University of Warsaw, student at the Silesian University in Opava (Poland)

Damming the Flood: Media and Particular Images in the Era of Fake News and the Democratization of Communication

The phenomenon of visual pollution raised in all of my examples is one of the most evident manifestations of information overload. Instead of demonizing this trend, we ought to ponder its foundations and conditions, as it is increasingly shaping the image of the world we must function in. My paper will explore the role of images in mass communication.

Anna Szlachta

student, Academy of Fine Arts in Cracow (Poland)

***The excess of information
and the ability to learn.
The design of a set of
components building the
skills to acquire knowledge***

New generations entering the job market have to deal with changes occurring in how we work. The exponentially growing quantity of information means that employers increasingly want young people to have special information-based skills. This design's focus is to spread the acquisition of learning skills through the optimal use of available methods, based on the latest research in cognitive psychology.

Maria Szolc

student, Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw (Poland)

An Excess of Clothing

I will be presenting a miniature fashion collection that made it to the finals of the Fashion Designer Awards.

I was inspired by the People's-Republic era, when the shortage of materials and resources meant that many mothers and grandmothers knitted or crocheted fancy clothes. The idea of the collection drew from the overproduction and excess of clothing made by the fashion industry.

Dr. Daniel Zieliński

designer and lecturer, Faculty of Design, Academy of Fine Art in
Warsaw (Poland)

Balancing Feedback

To write or speak about excess from the point of view of a participant in a civilization of excess would be less awkward than impossible. My presentation will not be directly referring to excess; I will be more interpreting a mechanism which, to my mind, is largely responsible for the excessive tendencies of our civilization – the mechanism (more positive than negative) of balancing feedback. This is rather interesting, given that, on the one hand, our civilization has worked (for practically two centuries) on the basis of positive feedback, lauding progress and development, while on the other hand, to keep everything from collapsing all at once (due to excess), it must increasingly respect and apply the principle of balancing or negative feedback. Is a repolarization necessary and possible here? This will be neither a critique nor an apology. It will be an attempt to describe what I believe to be the essential issue in a way that is less typical than illustrative, and thus (I hope) more compelling.

Redakcja / Editors
dr Magda Kochanowska

Redakcja tekstów polskich / Polish texts copy-editing
Jolanta Pieńkos

Redakcja tekstów angielskich / English texts copy-editing
Barbara Leszczyńska

Tłumaczenia / Translated by
Ewa Kanigowska-Gedroyc, Soren Gauger
Korekta / Proof reading
Piotr Szymor, Katarzyna Olesińska /
Wydawnictwo, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Projekt okładki i opracowanie graficzne / Graphic design
Jakub Jezierski

Copyright © 2018 by Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Wydawca / Publisher:
Wydział Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Druk / Printing:
Klimiuk

Organizatorzy / Organizers:

Partnerzy / Partners:

Patroni medialni / Media patronage:

